

De Doop in de Heilige Geest

Paul de Cock

Pinkster Gemeente Immanuël

Kraanvogelstraat 1 3815 TP Amersfoort

De doop in de Heilige Geest

Jezus vond het noodzakelijk om Zijn discipelen te verlaten zodat zij de doop in de Heilige Geest konden ontvangen. Zij mochten Jeruzalem niet verlaten en alvast op eigen kracht de wereld in trekken met het Evangelie voordat de Geest over hen was uitgestort. Niet dat ze niet al veel goeds hadden kunnen doen met hun gaven en talenten, maar ze zouden aangegord worden met kracht uit de hoge. Het was de extra zalving, waardoor ze in staat waren geheel Jeruzalem met het Evangelie te vervullen en met kracht hun getuigenis te laten horen in alle streken van de wereld. Hoe oprecht en toegewijd ze ook waren, ze hadden deze ervaring nodig. Voor de moeilijke taak van diaken in een zeer grote gemeente met sociale problemen en rassistische spanningen werden pertinent mannen gezocht die vervuld waren met de Heilige Geest (Hand. 6:1-3).

Niet voor niets vonden de apostelen het belangrijk om hiervoor te bidden met pasbekeerden (Hand. 8:14-15).

Het is onze opdracht om vervuld te worden met de Heilige Geest (Ef. 5:18). Timotheüs, die dit reeds ontvangen had, werd aangespoord om de Geesteswerking niet uit te laten doven door valse bescheidenheid, maar het aan te wakkeren (2 Tim. 1:6).

De term 'doop in de Geest' werd het eerst door Johannes de Doper gebruikt, als tegenbeeld van de waterdoop, maar ook om bepaalde overeenkomst te illustreren. Het is een ondergedompeld en overspoeld worden met de Heilige Geest en Jezus is de Doper. De Here Jezus neemt deze benaming van Johannes over. Johannes de Doper noemt het ook een doop met vuur. Het vuur wijst dan op de louterende werking van de Heilige Geest. (Matt. 3:11, Hand. 1:5).

De doop in de Geest wordt ook nog anders omschreven. De Geest wordt 'over je uitgestort', het 'valt op je', de Geest 'komt over je' als een overweldigende ervaring waarbij je 'kracht ontvangt' om te getuigen (Hand. 2:17, 10:44-45, 1:8). Je ontvangt het als de 'gave van de Heilige Geest', als een onverdiende genade en een geschenk voor al Gods kinderen. We moeten dit niet verwarren met de 'gaven van de Geest' die daarna ontvangen worden. (Hand. 2:38).

Tenslotte wordt de doop in de Geest ook 'vervulling met de Geest' genoemd (Hand. 2:4). Het geeft aan dat men er innerlijk van overstromt, als een stroom van levend water, die opwelt uit ons binnenste (Joh. 7:38-39). Nu laat Gods Woord zien, dat men vaker vervuld kan worden met de Heilige Geest (Hand. 4:8, 31, 9:17, 13:9, 53).

We worden er zelfs toe aangespoord ons er steeds weer naar uit te strekken, voor het eerst of bij vernieuwing (Ef. 5:18). Alleen bij de eerste keer dat men vervuld wordt noemt de Bijbel dat 'doop in de Geest'.

Wat is de doop in geest?

Er is nog wel eens wat verwarring omtrent het begrip 'doop in de Heilige Geest'. Is het nu de wedergeboorte, een ervaring van heiliging en toewijding, of is het het dragen van de vrucht van de Geest. Of is het nog iets anders? Ontvang je het bij je bekering, of bij de waterdoop, of automatisch als er voor gebeden is? Het is in ieder geval niet hetzelfde als de wedergeboorte. De wedergeboorte is de eerste ervaring van de twee en de belangrijkste. Zonder de wedergeboorte is men niet behouden en kan men nimmer het Koninkrijk Gods zien of binnengaan (Joh. 3:3-7).

De Geestesdoop heeft niets met je behoud te maken, maar dient tot toerusting van het kind van God (Hand. 1:8). Voor sommigen is de wedergeboorte emotioneel de grootste ervaring. Een voorbeeld is de spectaculaire bekering van Paulus. Voor anderen is de doop in de Geest de grotere emotionele belevenis, zoals bij de discipelen in Hand. 2. Ieder beleeft en verwerkt deze ervaringen op eigen wijze.

De wedergeboorte gaat aan de doop in de Geest vooraf. Wie niet wedergeboren is kan de Geestesdoop nog niet ontvangen (Joh. 14:17). Het kan in hoge uitzondering elkaar wel zeer snel volgen, haast overlappen.

Maar gewoonlijk is het zoals in Samaria. Men was er reeds bekeerd en gedoopt, maar had de Geestesdoop nog niet ontvangen. De apostelen kwamen speciaal van Jeruzalem om er met de bekeerlingen voor te bidden (Hand. 8:14-17). Paulus werd korte tijd na zijn bekering de handen opgelegd voor de doop in de Geest en genezing (Hand. 9:17-18).

Te Efeze vroeg Paulus aan een groep discipelen: "Hebt gij de Heilige Geest ontvangen toen gij tot het geloof kwaamt?" (Hand. 19:2). Deze manier van vraagstelling houdt in dat de Geestesdoop niet automatisch volgt als men tot geloof komt.

Bovendien toont het hoe belangrijk het is om er zich naar uit te strekken. Petrus noemde het als drie stappen: "Bekeert u - laat u dopen - en gij zult de gave van de Heilige Geest ontvangen" (Hand. 2:38). De wedergeboorte ontvangt men door bekering en geloof, de Geestesdoop ontvangt men niet door een bepaalde daad.

De doop in de Geest moet men ook niet verwarren met de vrucht van de Geest en levensheiliging. De vrucht van de Geest heeft met karakter en toewijding te maken. Ze ontwikkelt zich vanaf de dag van bekering. Het geheim ervan is dat men zijn dagelijkse relatie met de Heer zeer toegewijd onderhoudt. We moeten "blijven in Jezus" als we vrucht willen dragen.

De doop in de Geest, gevolgd door de gaven van de Geest, heeft te maken met bovennatuurlijke toerusting en kracht om voor de Heer te arbeiden, (vgl. Jes. 61:1).

De doop in de Geest is bovendien gegeven als troost en steun voor de gelovigen, om hun gevoel van eenzaamheid en verlatenheid weg te nemen (Joh. 14:15-18, 16:5-7). Hij gaf en geeft het de discipelen om het Woord van God in herinnering te brengen en te belichten, om de weg te wijzen naar de volle waarheid, om Jezus in ons en door ons te verheerlijken (Joh. 14:26, 16:5-15).

Het is gegeven om ieder deel te laten hebben aan de Geest, zoals profeten, priesters, leiders, enz. In het Oude Testament ontvingen enkelen deze kracht. Nu wil Hij Zijn Geest uitstorten op ieder kind van God, jong of oud, leider of dienstknecht, groot of klein (Hand. 2:16-18).

Een ander verschil met de uitstortingen van de Geest in het Oude Verbond is dat nu een nieuwe gave is toegevoegd, die van tongentaal en vertolking van tongen. Bovenal wil de Heer via de uitstorting van de Geest op Zijn kinderen de wereld overtuigen van zonden, oordeel en gerechtigheid (Joh. 16:8-10).

Gepaard met tongen

De Geestvervulling gaat gepaard met een diep gevoel van blijdschap en ontroering, hetgeen zich kan uiten in speciale lofprijzing, tongentaal en grote vrijmoedigheid. Nu kan iedere ervaring met de Heer gepaard gaan met blijdschap, lofprijzing en

vrijmoedigheid. Slechts één uiting wordt exclusief bij de doop in de Geest geschonken: nl. de tongentaal. Voor een studie over hoe de doop in de Geest plaats vindt kunnen we eigenlijk alleen terecht in het boek Handelingen, waar het uitgebreid beschreven wordt. Alleen in dat boek worden de direct waarneembare gevolgen beschreven. In de Evangelieën wordt het alleen voorspeld en in de brieven worden de gaven behandeld vanwege de orde in de gemeente.

Bij de eerste uitstorting van de Geest op Pinksteren werden alle discipelen vervuld met de Geest en spraken in nieuwe tongen (Hand.2:4). Het luidde het nieuwe tijdperk in van Geestvervulde gelovigen. Deze gebeurtenis geldt als model voor de latere uitstortingen van de Geest (Hand. 11:15-17). Jezus had persoonlijk de plaats en het tijdstip ervan bepaald, zodat het niet onopgemerkt voorbij zou gaan, maar de aandacht zou trekken van de hele godsdienstige wereld van het oude en het nieuwe verbond.

Bij de uitstorting van de Geest over het huis van Cornelius was weer het begeleidende kenmerk het spreken in nieuwe tongen. Voor Petrus en zijn medewerkers stond het vast dat ze gedoopt waren in de Geest, want zij hoorden hen spreken in nieuwe tongen. Hij vergeleek hun ervaring met die van de eerste Pinksterdag en vond, evenals de overige apostelen, dat de overeenkomst voldoende aantoonde dat de Geestesdoop bij Cornelius echt was. Er was hetzelfde begeleidende teken van de tongentaal (Hand. 10:44-47, 11:15-17).

Drieëntwintig jaar na de eerste Pinksterdag werd de Geest op dezelfde wijze uitgestort. Te Efeze legde Paulus gelovigen de handen op voor de vervulling van de Geest en opnieuw spraken ze in nieuwe tongen (Hand.19:1-6). In tientallen jaren kan veel veranderen, maar het werk van de Geest blijft hetzelfde. Er is geen enkele aanwijzing in Gods Woord dat de Heer van plan was de bijzondere wijze van Geestesdoop, gepaard gaande met tongentaal, te wijzigen.

De drie bovenstaande voorbeelden tonen afdoende het verband aan tussen de Geestesdoop en de tongentaal. Op het getuigenis van twee of drie staat een zaak vast. Bij de uitstorting van de Geest te Samaria wordt de tongentaal niet met name genoemd,

maar men kan wel uit de tekst opmaken dat het aanwezig moet zijn geweest. Er gebeurde namelijk wel degelijk iets bij hun Geestesdoop. Simon de tovenaer was een man die geweldig onder de indruk was van wonderen en tekenen. Genezing en bevrijding had hij al waargenomen. Maar bij de uitstorting van de Geest gebeurde er iets dat hij nog niet eerder had meegemaakt. Hij vond het zo overweldigend, dat hij er geld voor bood om ook mensen te kunnen dopen in de Geest (Hand. 8:19-20). Vergeleken met de andere uitstortingen van de Geest is het logisch te denken aan de tongentaal als teken dat Simon zo verbaasde.

Paulus werd door Ananias de handen opgelegd voor genezing en doop in de Geest (Hand.9:17-19). Er wordt geen beschrijving van zijn Geestesdoop gegeven, maar het staat vast dat hij de tongentaal ontving. Hij zei immers tegen de Corinthiërs: "Ik dank God, dat ik meer dan gij allen in tongen spreek" (1 Cor.14:18).

Hoe de gemeenteleden te Corinthe zelf vervuld werden met de Geest wordt ook niet vermeld. Paulus, de stichter van deze gemeente, zal ongetwijfeld net zo gehandeld hebben als te Efeze en hen de handen hebben opgelegd. De tongentaal en andere gaven waren er in elk geval ruimschoots aanwezig.

Ben je alleen gedoopt als je in tongen spreekt? Men kan aangeraakt zijn door de Heer zonder in tongen te spreken. Zo'n persoonlijke ervaring is voor jezelf en voor anderen moeilijk te beoordelen. Zonder de tongentaal te horen had Petrus ook niet kunnen weten of Cornelius en de zijnen gedoopt waren in de Geest. Wat men ervaart moet altijd getoetst worden aan Gods Woord. Als men de Geestesdoop volledig loskoppelt van de tongentaal, dan is er geen herkenning meer van deze ervaring en vervaagd op de duur dit begrip.

Men moet het andersom stellen: Als iemand een bijzondere ervaring heeft met de Geest, maar niet in tongen spreekt (het misschien onbewust tegenhoudt), dan mag men in het geloof aanspraak maken op de tongen. Dan breekt het uit het binnenste voort als een machtige stroom van levend water, die opspringt als een fontein. Een ding is duidelijk in Gods Woord: de Geest zoekt vanuit je binnenste een uitweg via je mond!

Hoe ontvang je het?

Hoe ontvang je de Geestesdoop? Belangrijk is te beseffen dat Jezus de Doper in de Heilige Geest is. Je kunt het alleen van Hem ontvangen. In principe heeft Hij het beloofd aan elk van Zijn kinderen. Hij wil het hen zeer beslist allen geven.

De prediker heeft een belangrijk aandeel. Het is zijn verantwoordelijkheid om de doop in de Geest ter sprake te brengen, zoals Jezus, Johannes de Doper en de apostelen dat deden. Het verlangen en het geloof voor wat God voor ons heeft, wordt opgewekt door de prediking (Rom. 10:14-15,17). Door de prediking van geloof wordt de weg gebaad naar het ontvangen, ook van de Geest (Gal. 3:2). Waar de doop in de Geest niet wordt geleerd, strekt men er zich ook niet naar uit.

Er is nog een mogelijk aandeel van de prediker, n.l. de voorbede en handoplegging. God gebruikt dat om mensen Zijn volheid te schenken (vgl. 1 Tim. 4:14, 2 Tim. 1:6-7).

Bij de beginselen hoort ook de leer van handoplegging (Hebr. 6:2). Maar bij Cornelius bleek dat de Heer Zich niet beperkt tot de voorbede en handoplegging.

Er is ook een eigen aandeel bij het uitstrekken naar de doop in de Geest. Er kunnen allerlei remmingen zijn waardoor we het tegenhouden. We kunnen ons tegen de Heilige Geest verzetten, Hem bedroeven door allerlei zonden en Hem uitdoven door onze houding (1 Thess. 5:19, Ef. 4:30). Er zijn ook minder bewuste en opzettelijke remmingen waardoor men zich niet openstelt voor de doop in de Geest, zoals onwetendheid omtrent deze dingen, negatieve voorlichting, angst voor emoties of tongen, menen dat er niets is dan bekering en wedergeboorte, moeilijk tot overgave kunnen komen, krampachtig zoeken i.p.v. ontspannen kinderlijk geloof, angst om iets verkeerd te ontvangen, angst voor het onbekende, bovennatuurlijke, geen gebedsleven hebben e.d. Sommigen interesseren er zich gewoon niet voor.

De Heer vraagt van ons dat wij Hem liefhebben en gehoorzamen. Aan wie daar ernst mee maken belooft Hij de Trooster, de Heilige Geest (Joh. 14:15-16, Hand. 5:32). Wij moeten gehoorzaam worden in de bekering, in ons te laten dopen en in een toegewijd leven leiden (Hand. 2:38). Als je gedoopt wordt in de Geest voordat je in water gedoopt bent, dan moet dat des te meer tot

gehoorzaamheid leiden. Gehoorzaamheid betekent natuurlijk niet dat we iets daardoor verdienen. Het is en blijft een genadegave.

De discipelen kregen de opdracht om op de Geestesdoop te wachten (Hand. 1:4, Luc. 24:29). Ze moesten er voor zichzelf bewust een punt van maken en er zich op voorbereiden. Dat deden ze spontaan door eendrachtig bij elkaar te komen en veel tijd door te brengen in gebed en lofprijzing. Ze deden dat met grote blijdschap (Luc. 24:52-53).

We worden allemaal aangemaand om naar de vervulling en geestesgaven te streven, te hunkeren, er naar te ijveren (1 Cor. 12:31, 14:1, Ef. 5:18). Elisa vroeg om een dubbel deel van Gods Geest. Elia kon het hem niet beloven of schenken, maar God honoreerde Elisa's verlangen en schonk hem wat hij vroeg (2 Kon. 2:9-10). Salomo vroeg om de gave van wijsheid en kreeg nog veel meer (1 Kon. 3:5-10).

De Heer geeft ons geen steen voor broden en geen slang voor een vis. Hij zorgt dat Zijn kinderen het goede krijgen waar ze Hem om vragen; dat Zijn kinderen de Heilige Geest ontvangen als ze er Hem om bidden. Hij leert ons volhardend bidden en bidden met geloof (Luc. 11:8-9, 13, Jac. 1:6-8, Hebr. 11:6). Wij mogen vrijmoedig in bezit nemen hetgeen Hij ons beloofd heeft. Alle beloften zijn in Jezus Christus ja en amen.

Het artikel uit deze brochure is ontleend aan het boek
"Er helemaal bijhoren" van Paul de Cock.
Dit boek over de fundamenteën van het christelijke geloof is
op aanvraag verkrijgbaar bij de boekentafel.